

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Arnt Støme
E-post

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/9794-3
PRIMÆRKLASSERING

Deres ref. «REF»

Dato 29.10.2021

Dispensasjon til bruk av snøskuter i forbindelse med restsanking av sau i Komagdalen og Skallelv innen Varangerhalvøya nasjonalpark

Det vises til søknad om motorferdsel 29.10.2021 fra Arnt Støme og Torhild Gjølme.

Søknaden

Det søkes om dispensasjon ut november for bruk av to snøskuter for å lete etter sau i Komagdalen og Skallelvdalen og langs Riddelva med sideelver. Det er de siste 14 dager i Komagdalen og Holmfjellområdet sett sau av elgjegere. Det mangler enda 20 sau og lam som man tror fortsatt er i live. Det er kommet en del snø og det er krevende å ta seg frem til fots.

Varanger har i gjennomsnitt de største sauebesetningene i landet. Søkernes to bruk slipper ut ca 1000 dyr på beite. Flesteparten beiter i nærområdet fra Skallelv til Kiberg, men de har også hentet sau fra Vadsø, Ekkerøy og Sandfjorddalen.

Sankinga begynner vanligvis i midten av september. Omlag 90 prosent av dyrene blir funnet og sanket innen første uka av oktober. De resterende sauene tar det lengre tid å få hjem, og noen finner vi ikke. Dette stemmer med erfaringer fra andre beitelag. Ifjor ble de siste funnet 30 november.

Behandlingsmåte – behandlet på delegert myndighet

Tilsvarende søknader er før behandlet av nasjonalparkstyret. Da det foreligger forvaltningspraksis behandles saken basert på opplysninger gitt i søknad, da på delegert myndighet av forvalter gitt av styret.

**Nasjonalpark
Naturreservat**

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjárgga álbmotmeahcci
Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat
Landskapsvernområde / Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Tidligere praksis

I 2019 ble det gitt tillatelse 22.11 – 1 desember, som deretter ble utvidet pga. dårlig vær i første periode og ubenyttet dispensasjon – utvidet tidsrom for dispensasjon gjaldt da 26.12 – 30.12.2019. Vi mottok melding om kjøring 30.12. jfr vilkårene for tillatelsen.

Dispensasjon gis i de tilfeller sauer er noenlunde lokalisert og skal i utgangspunktet ikke gis på årlig basis.

I 2020 ble det gitt dispensasjon for to snøskutere samlet 4. desember til og med 18. desember langs Skallelvdalen inkludert sidedalene Bukselårbekken og Littlelva, og langs Komagelva til Hube og Bajit Suovka. Vi har ikke mottatt rapport om at det ble kjørt/ resultat, og dette er etterspurt av søker.

Vurdering etter verneforskriften og Naturmangfoldloven

Søknaden er vurdert etter Verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldlovens §§ 8 – 12.

Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner. Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter, jmfør verneforskriftens § 3 punkt 6.1. I tillegg gjelder motorferdselloven.

Forskriftens § 3 punkt 6.2 gir en del direkte unntak fra dette motorferdselsforbudet. Videre åpnes det i § 3 punkt 6.3 for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjørefor mål jf § 7, blant annet bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med husdyrhold, **jamfør bokstav e**. Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no) og Artskart (<http://artskart.artsdatabanken.no/>).

Vi anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken og naturmangfoldloven § 9, føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt. Varangerhalvøya er som kjent et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven. Fjellrev er en kritisk truet art som må tas ekstra hensyn til. Den omsøkte motorferdselen vil foregå utenom de mest sårbare periodene for fjellreven, og en begrenset motorferdsel i denne perioden i dette området vurderes til ikke å påvirke fjellreven. Vierbeltene er ellers vinterstid viktige områder for småvilt som fjellrype, lirype, hare, røyskatt, snømus etc. Eventuelle forstyrrelser vil være forbigående. Områdene Bajit Suovka og Stuorra Suovka i Komagdalen er svært viktige for elg som vinterstid beiter på vierbeltene. Her finner elgen ro og beite. I begge dalførene øverst oppe kan det allikevel stå mindre ansamlinger av elg i vierkrattene. Ved å kjøre i god avstand fra vierbeltene, i høyden og ved å bruke kikkert vil man kunne avsøke områdene etter sau uten å uroe elgen. Dette vilkår i dispensasjonen vil sikre at elgen ikke uroes.

Sauenes eventuelle lokasjon er i et område som ikke har vært mulig å nå på barmark mens det er lyst i denne årstiden. Bruk av motorisert kjøretøy medfører en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fuglelivet. Det er imidlertid ikke registreringer i det aktuelle området som tyder på at en begrenset motorferdsel på denne årstiden vil komme i direkte konflikt med trua og sårbare arter. Bruk av beltekjøretøy på snødekket mark vil heller ikke gi nevneverdige skader på planteliv og terreng såfremt det er ordentlig snødekket. Forstyrrelsene som følge av omsøkte kjøring vurderes derfor til å være minimale og av kortvarig karakter. Den samlede belastning i området vurderes til ikke å øke i nevneverdig grad – såfremt dette ikke blir et årlige tiltak.

Dyreeier skal planelegge driften slik at alle sau er sanket til frost/ snøfall på høsten.

Plante, fugle- og dyreliv vil ikke få varige skader, og de øvrige verneverdiene vil ikke bli påvirket nevneverdig. Formålet med kjøringen er å lokalisere og hente ned sau som kan befinne seg i dette området, og som har vært observert i området av elgjegere. I saken er vektlagt at basert på antall sau som ikke er funnet, og erfaringer fra tidligere år vil noen oppholde seg i de mest bortgjemte områdene med vier.

Verneforskriften åpner for å kunne gi tillatelse til motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med husdyrhold og nasjonalparkstyret har tidligere innvilget lignende søknader, dette i tilfeller hvor sauene er observert på forhånd eller at man konkret har opplysninger som tilsier at man antar at det sannsynligvis står sau i de aktuelle områdene basert på at voksne sau mangler og det er vanskelig å ta seg til området til fots pga. mørketid og føreforhold med snø.

Med bakgrunn i at tiltaket ikke vil gi nevneverdige skader på naturmangfoldet kommer ikke naturmangfoldloven § 11 til anvendelse i saken.

Nasjonalparkforvalter vurderer at bruk av snøskuter til henting av sau nå vinterstid vil øke sjansen for å berge dyrene, en tillatelse vurderes derfor til å være hensiktsmessig ut i fra en samfunnsmessig vurdering, jf. naturmangfoldloven § 12. Ved bruk av snøskuter er en sikret å få med dyrene ned på slede.

Vurdert opp mot at kjøringen ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig, og at søker baserer behovet for kjøring på konkrete opplysninger om at det er sau i området syngliggjort på kart, kommer forvalter til at tillatelse på en tur i hvert dalføre kan gis for en begrenset periode med to snøscootere ifølge. Dette vil kunne dekke hele området på to dager med gode forhold.

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark punkt 6.3 e, gis Arnt Støme Torhild Gjølme, tillatelse til å kjøre en tur med inntill to snøskutere til å lokalisere sau og frakte ned sau med snøskuter i Varangerhalvøya nasjonalpark langs Skallelvdalen inkludert Riddelva og sidedalene, og langs Komagelva med Hestdalen til Bajit Suovka.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- **Før start** den enkelte dag skal Nasjonalparkforvalter (tlf. 41470437) og Naturoppsynet ved Arne-Petter Sarre (tlf. 90551743) og Christer Michaelsen (95038207) få beskjed per sms **om når kjøringen skal skje den enkelte dag i det enkelte utvalgte søksområde.**

- Tillatelse til maksimalt 1 tur med to snøskutere i følge til det enkelte søksområde, som **kjører samlet** i aktuelt område.
- Dispensasjonen gjelder Arnt Støme og Torhild Gjølme, eventuelt medhjelper i deres sted.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark.
- Tillatelsen gjelder for lokalisering og henting av sau i området.
- Tillatelsen gjelder for november 2021.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum.
- Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødig.
- Det skal like etter kjøring rapporteres tilbake til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre ved nasjonalparkforvalter - resultat av kjøringen hvor det er kjørt og om det er funnet og fraktet ned sau.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet og sendes via nasjonalparkstyret, jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift